

**Zápis z diskusie projektu Vidiecka mládež v regióne
v Strednej odbornej škole, Garbiarska 1, Kežmarok,
konanej 20.5.2019 v čase od 8:30 do 10:20 hod.**

Na podujatí boli prítomní pracovníci projektu: Ing. M. Behanovská,
Ing. Janka Mikušáková, Ing. Anna Tušimová

Pred diskusiou sa stretli s pedagogičkami školy a vysvetlili im cieľ projektu Vidiecka mládež v regióne. Diskusia s mladými by mala motivovať k vyššej angažovanosti a spätne pre členov projektového tímu poznatky z diskusie pomôžu vytvoreniu koncepčného dokumentu o mladých na vidieku

Počas dvoch vyučovacích hodín sme sa riadili týmto programom:

- Predstavenie projektu Vidiecka mládež v regióne
- Prečo je dôležité zaujímať sa o regionálnu politiku
- Aká je spolupráca verejnej správy a mladých ľudí
- Identifikácia diskriminácie a jej vnímanie
- Zvyšovanie povedomia mladých o možnostiach ich účasti na rozhodovacích procesoch v samospráve
- Dotazník

Diskusiu otvorila M. Behanovská krátkym predstavením OZ VIPA SK a poslaním projektu Vidiecka mládež v regióne, podrobne predstavila projekt Vidiecka mládež v regióne. Predstavila hlavné ciele a úlohy projektu ako aj základné informácie o Operačnom programe Efektívna verejná správa. Posunula diskusiu do rozobratia problematiky, prečo je dôležité zaujímať sa o regionálnu politiku, spolupráca verejnej správy a mladých ľudí, zvyšovanie povedomia mladých o možnostiach ich účasti na rozhodovacích procesoch v samospráve – mieste v ktorom žijú.

Ing. Janka Mikušáková podrobne rozobrala problematiku, prečo je dôležité zaujímať sa o regionálnu politiku, spolupráca verejnej správy a mladých ľudí, zvyšovanie povedomia mladých o možnostiach ich účasti na rozhodovacích procesoch v samospráve – mieste v ktorom žijú. Diskusiu viedla spoločne s Ing. M. Behanovskou.

Ing. M. Behanovská odprezentovala úspešný projekt J. Dvorského, ako príklad angažovanosti mladých ľudí v spoločnosti, po návrate zo zahraničia oživuje malú obec v Honte, jej tradície a remeslá. Uviedla to mladým ako príklad z praxe, kde sa mladý človek angažuje na rozvoji jeho obce.

Študenti sa vzdelávajú v odboroch – kaderníčka, kozmetička (dievčatá), murár, opravár a mechanik stavebných strojov (chlapci). Študenti sa zapájali do diskusie a táto téma im nebola úplne cudzia. Väčšina z nich žije v Kežmarku, ale mladí ľudia z vidieka majú prehľad o dianí v obciach (aj keď len niektorí sa zapájajú). Jeden študent pochádzal z farmárskej rodiny, má už svoje osobné skúsenosti s problémami vidieka, poľnohospodárstva. Neplánuje sa vysťahovať zo svojho rodiska, plánuje pokračovať v rodinnej tradícii.

V regióne je vysoká nezamestnanosť spojená s vysokým zastúpením marginalizovaných skupín obyvateľstva, ale napriek tomu sme nemali pocit, že mladí plánujú odísť z regiónu. Na to sme v diskusii nadviazali a snažili sme sa im vysvetľovať, že ich angažovanosťou a komunikáciou s verejnou správou môžu situáciu v regióne ovplyvniť a podieľať sa na skvalitňovaní života. Pozitívnym príkladom bol študent, ktorého otec podniká v stavebníctve a zamestnáva Rómov. V podnikaní mu už pomáha aj on a vysvetľuje mladým ako sa treba zachovať, keď sa ponúka pracovná príležitosť. Chlapci sa Ing. Mikušákovovej pýtali, aké sú možnosti

získania financií na rôzne aktivity či podnikateľské plány. Dohodli sa spolu na vzájomnej komunikácii.

Početná skupina žiakov pochádzala z prihraničnej obce Podolíneec, kde žije veľa obyvateľov, riešia problémy s Rómami, ale pre mladých je dôležité, že obec ponúka rôzne možnosti aktivizovať sa. Zistili sme, že nie sú zorientovaní v tom, kde nachádzať informácie. Ing. Mikušáková vysvetlila mladým ako prebieha regionálna politika na úrovni samosprávy, čo je PHSR, ako pracuje zastupiteľstvo, úrad a pod.

V druhej časti diskusie M. Behanovská rozobrala problematiku diskriminácie, jej identifikáciu a vnímanie. Mali informácie, že existuje antidiskriminačný zákon, ako sa majú brániť prípadnej diskriminácii to zatiaľ neriešili, ani aká je možnosť brániť sa diskriminácii. Dozvedeli sme sa, že v škole majú školskú radu a nejaké aktivity robí, ale žiaci to vnímajú len ako nejakú aktivitu školy a neuvedomujú si, že môžu prispieť aj nápadmi aj nejakými požiadavkami. Po dlhšom snažení sme sa dozvedeli, že žiaci chodia aj na olympiády o ľudských právach. Dievčatá z Lendaku vyjadrili svoje postoje a názory na fungovanie samosprávy, majú väčšinu obyvateľov Rómov neprispôsobivých. Cítia sa diskriminované vo vlastnej obci.

Ako sa angažovať a zaujímať sa o veci verejné hovorila A. Tušimová. Povzbudila mladých, aby sa viac zapájali do diania v samosprávach a uviedla príklady z praxe ako v niektorých obciach na Slovensku mladí menia svoje obce k lepšiemu a zúčastňujú sa na budovaní lepšej životnej úrovne v ich obciach. Predstavila im aj možnosti ako rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti cez rôzne programy a projekty ako napríklad aj u IUVENTY.

V poslednej časti sme sa venovali vyplňaniu Dotazníkov z projektu Vidiecka mládež v regióne, kde sme im vysvetľovali pojmy, ktoré boli pre nich nové. Zistili sme, že pojmy ako je občianske združenie, VSP, MAS sú pre nich málo známe a zatiaľ ich neoslovil nikto, aby im predstavili svoju prácu. Ani nikdy nepočuli, v ich obci alebo v meste sú občianske združenia a robia, organizujú nejaké aktivity. Nechcelo sa im vypisovať a odpovedať na otázky v našom dotazníku. Po vysvetlení k čomu nám poslúžia ich odpovede a prechádzaním po jednotlivých otázkach sa nám podarilo ich motivovať k vyplneniu viacerých odpovedí.

V Kežmarku, 20.5.2019

Zapísali: Ing. Janka Mikušáková, Mária Behanovská a Anna Tušimová